

Zeleň na Trojce: díky obyvatelům kvetou ulice i vnitrobloky

06.05.2021

Městské zahradničení se na Praze 3 těší stále větší oblibě a podpoře. Vedle květin či bylinek tím totiž pěstujeme komunitu a vztah k veřejnému prostoru.

Rostliny dávají společnosti jednu důležitou lekci: roste se od kořenů, zesponu. Totéž platí o susedské pospolitosti a vytváření příjemného místa k životu. I k této proměně vede cesta odspodu. Prospívá jí iniciativa aktivních lidí, kteří se sami rozhodnou podniknout tvůrčí kroky a inspirovat své okolí. Příkladem jsou třeba pouliční zahradníci, kteří kolem stromů ve své ulici spontánně vysazují květiny a starají se o ně. Sklízí za to pochvalu i od zástupců radnice. „Vždy rád vidím vlastní aktivitu našich občanů; tato se navíc pozitivně promítá do vzhledu města a zlepšuje kvalitu života všem z nás,“ říká radní pro životní prostředí Jan Bartko. Podle spolku Street gardening, který pouliční zahradničení propaguje, přitom nejde zdaleka jen o rostliny. „Na ulici zahradničí její obyvatelé, ale přidávají se i kolemjdoucí. Jsou to často lidé naprosto odlišných názorů, ale ta péče o místo, kde žijí, je spojuje,“ vysvětlují na svém webu, kde sdílejí řadu praktických rad i mapu existujících městských minizahrádek. Jako prospěšnou aktivitu vnímá pouliční zahradničení i starosta Prahy 3 Jiří Ptáček: „Ve městě jsme trochu zvyklí brát cokoli za prahem našich bytů jako cizí starost. Přitom ve veřejném prostoru za normálních okolností většina z nás tráví mnohem víc času než doma. Věřím, že i takové malé překročení vlastních prahů, jako je podpora a rozvoj pouličního zahradničení, může mnohým z nás pomoci trochu změnit úhel pohledu.“

Iniciativ, které cílí na ochranu přírody a propojování susedů, je ale na Trojce víc. S velkým úspěchem se setkal loňský nápad rozmístit po Praze 3 komunitní kompostéry. Dvě stovky domácností, které je na území třetí městské části využívají, už téměř vyčerpaly kapacitu pěti stanovišť, kam je možné rozložitelný odpad nosit. Noví zájemci se mohou v tuto chvíli připojit už jen do skupin na Jarově a na Chmelnici. „Kompostováním jsem předtím byla nepolíbená, ale úplně mě to nadchlo“ vypráví správkyň chmelnického kompostéru Silvia Pechmanová a dodává: „Od té doby, co doma kompostujeme, žasnu nad tím, jak se nám výrazně zmenšil objem směsného odpadu.“ Se správou kompostéru jí pomáhá zástupkyně společensky prospěšného podniku Kokoza, který na kompostování v Praze 3 spolupracuje. Příjemně ji překvapil i přístup ostatních susedů, kteří se chovají zodpovědně a vyhazují do kompostéru jen to, co tam patří. Odměnou je jim kvalitní hnojivo, které si pak odnesou do svých truhlíků, květináčů a zahrádek. Kompostovat chce třetí městská část i v plánované městské zahradě Pod Kapličkou, kde má vzniknout velký areál propojující oblíbené dětské hřiště s částí určenou pro zahradničení a odpočinkovým parčíkem Izraelská. Na rozdíl od komunitních zahrad, kde si jednotlivci pronajímají záhony, by městská zahrada mohla nabízet sdílené místo pro pěstování rostlin zájmovým skupinám, například dětem z okolních škol a školek. Také tento projekt má vedle přínosu pro veřejnou zeleň sociální rozměr. V plánu jsou vzdělávací workshopy, kulturní a komunitní

akce, kavárna, zóna pro volný pohyb psů a další nápady, které tu podpoří setkávání lidí. Pro městskou zahradu Pod Kapličkou by Praha 3 chtěla vytvořit spolek, který by si péči o tento areál vzal za své.

Nová místa k setkávání vznikají také díky obnově dvorků a vnitrobloků. I tady hraje klíčovou roli iniciativa obyvatel. Pod okny jim často chátrá nevyužitý betonový plácek a záleží jen na nich, zda se rozhodnou proměnit ho v hezké společné místo k trávení volného času. Na Praze 3 se do toho už pustili sousedé z minimálně šesti vnitrobloků, kde vznikají nové terasy, bylinkové záhony, pískoviště, cyklostojany, nádrže na dešťovou vodu a další vychytávky. Prvním a leckdy nejtěžším krokem bývá dohodnout se s ostatními obyvateli na společné vizi. „Rozhodně doporučuji oslovit organizaci *Bieno*,“ radí koordinátor obnovy vnitrobloku Koněvova Štěpán Veselský. „Jako nezávislí odborníci zorganizují a odřídí sousedské setkání a pomohou s komunikací s ostatními majiteli a nájemníky.“ Stejná organizace nabízí obyvatelům také pomoc se získáním grantů nebo přímo s návrhem obnovy dvora. Na Praze 3 nyní rozjíždí pilotní projekt mapování vnitrobloků, který má zpřístupnit informace o skrytých dvorcích a složit z nich obrázek vnitrobloků jako jedno velké městské puzzle. Praha tím získá podklady pro účinnější podporu a obyvatelé užitečnou mapu, kde budou mít možnost nahlédnout k sousedům a inspirovat se. Potřebné finanční prostředky se díky tomu snáze dostanou například k péči o stromy, které na zapomenutých dvorcích rostou. Pokud se navíc jedná o vzácný, mimořádně vzrostlý či historicky zajímavý strom, může být zařazen do databáze významných stromů a dočkat se ještě větší pozornosti a ochrany. Právě po takových stromech teď [Praha 3 zahajuje pátrání](#). Z návrhů obyvatel a institucí budou vybráni nejpozoruhodnější jedinci, kteří rozšíří celopražskou databázi významných stromů. Vyhodnocení a zveřejnění výsledků proběhne v říjnu toho roku.

Pravidla pro ohleduplný street gardening

1. **Dostatečný prostor** — Vyberte si takové rabátko, ve kterém je kolem stromu dost prostoru.
2. **Úklid** — Posbírejte odpadky a psí bobky; těmi se strom neživí.
3. **Způsob osazení rabátka** — Květiny můžete zasadit buď přímo do rabátka, nebo do kořenáčů či truhlíků umístěných do rabátka.
4. **Šetrné kopání** — Nikdy nekopejte hluboko, půdu jen jemně prokypřete do hloubky pár centimetrů.
5. **Ochrana kmene** — Nepřihrnujte zeminu ke kmeni stromu. Dejte mu prostor a alespoň 10 cm kolem kmene nesypte žádné kamínky, substráty ani mulč.
6. **Ochrana kořenů** — Nedávejte příliš silnou vrstvu zeminy. Pět centimetrů bude stačit, jinak by tíha zeminy začala poškozovat drobné kořeny, které jsou těsně pod povrchem a jimiž strom čerpá většinu živin.
7. **Ochrana rabátka** — Pokud se rozhodnete rabátko oplotit, použijte přírodní nebo přírodě blízké materiály

Mapujeme vnitrobloky

Pomozte nám vytvořit **interaktivní mapu dvorků a vnitrobloků**.

- na online mapě vnitrobloky.cz/mapa určete místo vašeho vnitrobloku
- vyplňte údaje o daném místě pomocí elektronického formuláře

Mapování bude probíhat od června 2021. Informace se stanou součástí oficiálních městských dat a budou sloužit k účinnější podpoře těch, kdo chtějí vnitrobloky proměnit v příjemné místo k životu. Za výzvou Mapujeme vnitrobloky stojí hlavní město Praha a spolek Bieno. Partnerem pro rok 2021 je městská část Praha 3, ve které probíhá pilotní mapování.

vnitrobloky.cz